

Otázka: Problematika metod sociální péče

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): Kenzi Scissorhands

Pojmy

- sociální – společenský
- sociální politika – řídí jí MPSV, souhrn zásad směřujících k odstranění nebo zmírnění vad společenského života
- socializace – začlenění člověka do společnosti, začíná narozením a končí smrtí, člověk si osvojuje schopnosti, vědomosti, komunikaci..., když
- socializace neprobíhá správně vznikají u člověka poruchy chování
- disociální chování – probíhá v pubertě, objevují se problémy jako vzdorovitost a negativismus
- asociální chování – jedinec porušuje mravní normy společnosti
- antisociální chování – jedinec porušuje mravní i právní normy společnosti
- sociální péče – snaží se odstranit nebo zmírnit problém nebo postižení u klienta, formy kterými odstraňujeme postižení jsou dávky, poradenství, služba
- sociální práce – konkrétní práce sociálního pracovníka s klientem

Funkce sociální práce

- preventivní – předcházíme vzniku sociálního problému, formou přednášek, filmů,

časopisů, letáků, peer-program (skupina, 15-20 let)

- paliativní - zmírňujeme a odstraňujeme dopad postižení u klienta formou dávek, služeb, poradenství
- kurativní - (nápravná, resocializační), opětovné začlenění člověka do společnosti, může být použit nátlak

Vědy spolupracující se sociální péčí

- lékařství - první pomoc
- právo - listina základních práv a svobod, úmluva o právech dítěte, zákony
- informační technologie - práce na PC
- pedagogika - známe výchovné postupy, jsme schopni sestavit denní plán, umíme doporučit vhodné vzdělávání
- psychologie - víme jak s lidmi zacházet, dokážeme reagovat na danou situaci, jsme empatičtí
- speciální pedagogika - víme jak výchovně působit na postiženého jedince

Podoby speciální pedagogiky

- somatopedie - osoby se zdravotním a tělesným postižením
- tyflopédie - osoby se zrakovým postižením
- surdopedie - osoby se sluchovým postižením
- etopedie - osoby s poruchami chování
- psychopedie - osoby s mentálním postižením
- logopedie - osoby s vadou řeči

U těchto lidí uplatňujeme individuální přístup.

Historický vývoj v Anglii

16.století

- největší problém s chudobou, začali se stavět útulky pro chudé
- vyšel zákon, který měl lidem zabezpečit práci a slušný výdělek
- vyšel zákon, aby se tuláci, bezdomovci a chudí lidé shromažďovali na okrajích měst a tam měli povoleno žebrať

19.století

- velká myšlenka, že chceme pomoci všem
- Octavia Hillová – založila komunitní práci, pracovala s větší skupinou lidí nebo s větším územním celkem, řešila bytovou problematiku,
 - vystavovala hřiště pro chudé děti, zakládala kluby
 - motto: „Chudí lidé nepotřebují peníze, ale potřebují přátele.“
- Elizabeth Fryová – pracovala s odsouzenými ženami, organizovala výuku jejich dětí, pro vězenkyně organizovala kurzy šití

Historický vývoj v Americe

- hlavním tématem byla individuální práce s jedincem, cílem bylo poznat charakter člověka
- Jane Addamsová – nositelka Nobelovy ceny míru za rok 1931, zabývala se problematikou přistěhovalců, založila pro ně dům, kde mohli překonávat své životní situace, také řešila prostituci a tuberkulózu
- Richmondová – řešila individuální životní situace jednotlivce, člověka brala jako člena rodiny, zkoumala sociální role v rodině, tvrdila že rodina může člověka dostat výš
- Robinsonová – kritizovala paní Richmondovou, zabývala se prostředím ve kterém se klient nachází, zdůrazňovala že vztah mezi klientem a pracovníkem by měl být

profesionální, klienta brala jako osobnost, individualitu

- Hollisová - vyučovala sociální práci na VŠ, založila sociální diagnózu => pojmenovat problém, hledat příčiny problému, klady a zápory problému, plán práce (řešení)

Historie sociální práce v ČR

Středověk

- pomoc poskytovala církev, zřizovala útulky pro chudé, postižené, sirotky, rodiny bez otce
- vznikali špitály
- 13.-14.století - církev se starala o nejpotřebnější občany, díky tomu město začalo poskytovat bezplatnou lázeňskou péči

Renesance a osvícenství

- v 16.století vznikali sirotčince
- zákon, že žebráci mohou žebrat jen na vyhrazeném území
- v roce 1620 vznikla největší Pražská nemocnice „Milosrdných bratří“, v jednom úseku pouze zdravotní péče a v druhém sociální péče
- významná představitelka Marie Terezie, zabývala se problematikou školství, zavedla základní školství, povinnou školní docházku, školy vyššího stupně, univerzitní studia a učitelské ústavy
- v roce 1789 vznikl v Praze na Karlově náměstí chorobinec, starali se tam o duševně nemocné, o staré muže a ženy, otevřena porodnice, vznikl Pražský nalezinec => útulek pro nemanželské děti
- Rakousko-Uherská monarchie

1.světová válka

- v roce 1868 vznikl zákon, že obec má povinnost pečovat o chudé, zajišťovat jim výživu, ošetření v nemocnici, pomáhat jim s péčí o děti
- v roce 1881 vznikl občanský zákon, který upravuje postavení dítěte v rodině (právo na výživu, výchovu, má opatrovatele)
- v roce 1883 první opatrovna pro chlapce
- v roce 1902 první dávka pro pěstouny, příspěvek na dítě v cizí péči
- v roce 1918 vznik samostatné republiky do roku 1945, závislí na dovozu potravin, objevili se patologické jevy - alkoholismus, prostituce, rozvody, trestná činnost mladistvých
- většina dělníků žila na pokraji nouze
- k odstranění těchto problémů vzniklo Ministerstvo sociální péče - rozdělovali potraviny, pečovali o válečné poškozené, nezaměstnané, chránili děti, mládež a ženy, chudinská péče, zavedli sociální pojištění - garantovalo pomoc v nemoci a invaliditě
- Alice Masaryková - založila vyšší školu pro sociální péči, studovala se pouze jeden rok, později už dva roky po maturitě
- 1932-1948 vycházel časopis Sociální pracovnice

Od 2.světové války až po současnost

50.léta - období komunismu

- sociální péče šla do úpadku, protože se věřilo, že budou odstraněny třídní rozdíly
- sociální péče měla hlavně finanční účel - lidem bylo poskytováno minimální sociální zabezpečení, člověk byl závislý pouze na státu
- pouze 1 škola se zaměřením na sociální péči
- nebyl dán prostor neziskovým organizacím

60.léta

- sociální politika byla centrálně řízena státem
- byla snaha obnovit ve školství obory sociální péče, ale zabránil tomu vpád sovětských vojsk
- v roce 1969 vznikla společnost sociálních pracovníků, až do roku 1990 se snažili obnovovat sociální péči

70.-80. léta

- fungovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)
- vznikali posudkové komise, komise sociálního zabezpečení => nárok na důchod, pracovní úrazy, invaliditu...
- dávková komise => rozhodovala o tom, zda máme nárok na dávku a v jaké výši
- komise pro rodinu a děti => potraty, rozvody, problematika s výchovou dětí
- objevuje se zde znovu sociální práce
- řeší se problematika alkoholismu, vězňů, romů => první novinové články o drogové problematice, prostituci, alkoholismu, finanční nouzi
- začali se znovu objevovat pomaturitní obory sociální péče

90. léta až současnost

- obnovilo se studium sociální péče na VŠ
- začali se řešit nové sociální problémy - finanční problémy, nezaměstnanost, bezdomovectví, přistěhovalci, rasismus, násilí, sexuální zneužívání,
- týrání dětí, drogová problematika, prostituce
- zákon o sociálních službách
- **Etický kodex**
- Etické zásady
- nezávislost - sociální pracovník se řídí platnými zákony a vyhláškami a vede klienta k nezávislému životu, vedeme ho aby převzal zodpovědnost
- sám za sebe

- demokracie a lidská práva – sociální pracovník se řídí a dodržuje základní listinu práv a svobod a dodržuje úmluvu o právech dítěte
- protidiskriminační přístup – sociální pracovník přistupuje ke všem stejně, co se týče pohlaví, sexuální orientace, náboženství, barvy pleti nebo národnosti
- seburčení – sociální pracovník nesmí používat nátlak, výjimkou je kurativní funkce
- spoluúčast klientů – sociální klient spolupracuje se sociálním pracovníkem, pokud klient odmítá spolupráci, pracovník se ho může vzdát, výjimkou je soudně nařízený klient
- ochrana integrity klienta – povinnost mlčenlivosti, nesmíme vynášet problémy ven, klienta informujeme o všech krocích, které provádíme v jeho případě
- odpor proti násilí – sociální pracovník stojí proti rasismu, fašismu, xenofobii a nacionalismu
- osobní zodpovědnost – sociální pracovník se zavazuje k tomu, že nebude hájit své známé ani příbuzné, rozhoduje kdy terapie začne a kdy skončí, vždy hájí děti a seniory
- osobní ochrana – sociální pracovník dodržuje duševní hygienu, pečuje o sebe jak po fyzické tak i psychické stránce
- rasismus – nenávisť mezi rasami
- xenofobie – strach z cizinců, nesnášenlivost vůči jejich tradicím, kultuře
- nacionalismus – národovectví, týká se celých společenských skupin
- fašismus – v čele státu požaduje silného vůdce, manipuluje s fakty, využívá násilí, usiluje o samostatný stát

Pravidla chování sociálního pracovníka

- ve vztahu ke klientovi
 - vedeme klienta, aby převzal zodpovědnost sám za sebe, přistupujeme k němu tak, abychom zachovali jeho důstojnost, nepoužíváme diskriminaci a snažíme se abychom klientovi poskytli služby a dávky na které má nárok
- ve vztahu k zaměstnavateli
 - máme povinnost dodržovat veškeré povinnosti, které nám vycházejí z pracovní smlouvy a prezentujeme zaměstnavatele, dodržujeme nejlepší postup při práci
- ve vztahu ke kolegům

- respektujeme své kolegy, jejich postupy práce, spolupracujeme s nimi, respektujeme názory i když jsou odlišné od našich, nevyměňujeme si názory před klientem
- vztahu k odbornosti povolání
 - snažíme se zvyšovat prestiž, zvyšujeme úroveň svých znalostí, zabraňujeme aby sociální práci vykonával nekvalifikovaný pracovník
- ve vztahu ke společnosti
 - povinnost informovat veřejnost o tom, co nabízíme, snažíme se aby byli spravedlivě rozděleny dávky a služby, snažíme se o zlepšení kvality života obyvatelstva